5. Lohvyn, H., N. 1968. *Po Ukrayini [In Ukraine]*. Kiev: Art.
6. Logvin, H.N. 1973. *Ukrainskiye Karpaty [Ukrainian Carpathians]*. Moscow: Art.
7. Makushenko, P. I. 1976. *Narodnaya arkhitektura Zakarpat'ya [Folk Architecture of Transcarpathia]*. Moscow: Stroyizdat.
8. Mohytych, I. 1987. Tserkvy [Churches]. In: *Folk architecture of the Ukrainian Carpathians of the XV-XX centuries*. Kuiv: Scientific Thought. pp. 206-236.
9. Mogitich, I.R. 1979. Kreshchatyye tserkvi Gutsul'shchiny [Churches with crosses of the Hutsul region]. *Architectural heritage*, 27, pp. 97-107.
10. Mohytych, I.R. 2003. Derev'yani khramy ta dzvinytsi [Wooden temples and belltowers]. In: *History of Ukrainian architecture*. Kuiv: Engineering. pp. 279-286.
11. Mohytych, I. 1987. Tserkvy [Churches]. In: *Folk architecture of the Ukrainian Carpathians of the XV-XX centuries*. Kuiv: Scientific Thought. pp. 216-231.
12. *Bulletin «Ukrzakhidproektrestavatsiya»*. 2003. 3, pp.177-231.
13. Sichyns'kyi V. 1927. *Boykivs'kyi typ derev'yanykh tserkov na Karpatakh [Boykivsky type of wooden temples in the Carpathians]*. Lviv.
14. Shcherbakivs'kyi V. 1913. *Ukrayins'ke mystetstvo: Derev'yane budivnytstvo i riz'ba na derevi [Ukrainian Art: Wood Construction and Wood Carving]*. Lviv-Kyiv.
15. Yurchenko, P.H., 1970. *Derev'yana arkhitektura Ukrayiny [Wooden architecture of Ukraine]*. Kuiv: Builder.

УДК [378.4:021]:011/016(045)

DOI:10.31339/2617-0833-2019-2(27)-2-51-54

БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕК (НА ПРИКЛАДІ НБ МДУ)

Мовчан К.М., Курило О.Й.

LIBRARY ACTIVITIES OF UNIVERSITY LIBRARIES (ON THE EXAMPLE OF SL MSU)

Movchan Kateryna, Kurylo Oleksandra

В статті розглянуто проблеми бібліографічної діяльності бібліотек вищих навчальних закладів. На прикладі Наукової бібліотеки Мукачівського державного університету проаналізовано окремі аспекти онлайн-обслуговування читачів, створення бібліографічної продукції.

Ключові слова: інформаційні ресурси, онлайн-послуги, відкритість, читачі, користувачі, бібліографічні показники.

The article deals with the problems of bibliographic activity of libraries of higher educational institutions. On the example of the Scientific Library of Mukachevo State University, some aspects of online service of readers, effective provision of information needs of teaching staff, students and staff are analyzed on the basis of the latest information technologies, providing users with access to electronic catalogs of the library, databases, institutes service, creation of bibliographic products in the form of separate bibliographic messages, lists, maps totes and indexes of literature. A comprehensive approach to bibliographic activity in university libraries is opened, which allows to expand the scope of opportunities for students, teachers, attract new users, introduce new forms of library services. It is proved that this approach provides free access to information sources of the library, improves the quality of students' preparation for classes and scientific activity of teachers.

Key words: information resources, online services, openness, readers, users, bibliographic

indexes.

Найважливіша функція сучасних університетських бібліотек – створення інформаційного ресурсного середовища для підтримки навчального та наукового процесів, інноваційної діяльності університету, надання користувачам різноманітних бібліотечно-інформаційних послуг, притримуючись відкритості та доступності. Велике значення у забезпеченні інформаційних потреб професорсько-викладацького складу, студентів та співробітників на базі новітніх інформаційних технологій має бібліографічна діяльність бібліотек вищих навчальних закладів.

Бібліографічна діяльність – система науково-дослідної діяльності бібліотек, яка забезпечує виробництво та розповсюдження бібліографічної інформації у суспільстві. Зародження та розвиток наукової бібліографії і формування її базових понять пов'язані з періодом нового часу: саме у ХІХст. з'явилася бібліографічна практика створення покажчиків літератури. У ХІХ — на початку ХХст. побачили світ праці, які визначаються як складові частини національної бібліографії [1].

Пройшовши складний шлях розвитку бібліографія продовжує вдосконалюватися й тепер – у час тотальної інформатизації суспільства та підвищення ролі інформаційних технологій. Актуальність сучасного розвитку бібліографічної діяльності в сфері обслуговування у бібліотеках зумовлена стрімким зростанням попиту споживачів на послуги з орієнтації їх в глобальному інформаційному просторі та задоволенні їхніх потреб в інформаційних ресурсах [1].

З впровадженням комп'ютерних технологій в бібліотечну діяльність, нових Державних стандартів, міжнародних стилів опису з'явилося багато нових термінів та понять в бібліографічній діяльності. Першочерговими завданнями, які стоять перед бібліотечними працівниками є удосконалення існуючих державних стандартів, вивчення та адаптація нових методів опису, які б гармонійно існували з світовими, так як все частіше науковці вищих навчальних закладів, за вимогами МОН України, друкуються в закордонних виданнях.

Безперечним є той факт, що роль, яку відіграють сучасні університетські бібліотеки у розвитку інформаційного суспільства, формуванні єдиного комунікативного простору держави, створенні вільного доступу до необхідної інформації та засобів орієнтування в інформаційному просторі, з кожним роком стає все більш значущою і важливішою. Саме тому, основні зусилля в організації роботи бібліотеки Мукачівського державного університету, як потужного науково-інформаційного центру, спрямовуються на створення та безперебійне функціонування різних пошукових механізмів для покращення та популяризації праць науковців університету і відкриття доступу до світових електронних ресурсів. Для повного задоволення науково-інформаційних потреб користувачів бібліотека розширила свій читальний зал, запровадивши послугу «Електронний читальний зал», яка надає доступ до читальних залів провідних світових електронних бібліотек, що значно покращило якість підготовки до занять.

Бібліографічні покажчики – важливе джерело задоволення потреб користувачів. Перший покажчик було створено у 17 ст. і до нашого часу ця форма надання інформації не втратила актуальності, набула нові форми надання інформації читачеві. Сучасними бібліотеками здійснюється підготовка бібліографічних покажчиків науково-педагогічних працівників, видатних діячів, науковців, тематичних бібліографічних покажчиків, довідкових видань в традиційному - друкованому та електронному форматах, що значно розкриває фонд бібліотеки, спрощує пошук літератури за заданою тематикою, доступ до покажчиків.

В сучасних умовах формування інформаційного суспільства з'явилась потреба надання користувачу вільного доступу до електронних каталогів бібліотеки, повнотекстових електронних документів, баз даних, каталогів [2]. Основним джерелом автоматизованого бібліографічного пошуку є електронний каталог, що відображає активний фонд бібліотеки МДУ, та забезпечує багатоаспектний оперативний пошук інформації для виконання різноманітних запитів читачів. Користувачі бібліотеки, в першу чергу, звертаються до

електронного каталогу, який доступний в будь-який час доби, простотий у використанні, має велике хронологічне охоплення. Електронний каталог бібліотеки функціонує на базі програмного забезпечення «УФД/Бібліотека». Він має незаперечну перевагу в порівнянні з традиційними каталогами та картотеками на паперових носіях тому, що дозволяє оперативно скорегувати пошук, допускає його гнучкість і багатоваріантність [3].

Одним із найважливіших напрямів діяльності університетських бібліотек є довідково-бібліографічне обслуговування: надання бібліографічних, тематичних, уточнювальних, адресних та фактографічних довідок та інших бібліографічних послуг. Розвиток інформаційних технологій сприяв появі електронного довідково-бібліографічного обслуговування віддалених користувачів, яке відбувається за допомогою онлайн-послуг «Віртуальна довідка», «Електронний читальний зал», «Віртуальна виставка», «Наукометрія. Консультативний центр» через веб-сайт бібліотеки. Актуальність існування віртуальних довідково-інформаційних служб очевидна: вони забезпечують оперативність отримання інформації для користувача та доповнюють традиційні засоби обслуговування читачів.

Бібліотеки університетів надають консультації, створюють методичні рекомендації, електронні каталоги, презентації, проводять бібліотечні уроки з методики бібліографічного пошуку, складання списків використаної літератури, систематизації в них документів та їх бібліографічного опису. Доступ до інформації, пошук у каталогах, перегляд електронних ресурсів проводиться в режимі реального часу як безпосередньо в бібліотеці, так і дистанційно за допомогою веб-сайту.

Створення в бібліотеках університетів інституційних репозитаріїв сприяє зростанню популярності університетів шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі; збільшення цитованості наукових публікацій вчених університету; забезпечення вільного та безкоштовного доступу до них через мережу Інтернет; систематизація, зберігання в електронному вигляді повних текстів творів.

Отже, комплексний підхід до бібліографічної діяльності в університетських бібліотеках дозволяє розширити сферу можливостей для студентів, викладачів, залучати нових користувачів, впроваджувати нові форми бібліотечних послуг. Такий підхід забезпечує вільний доступ до інформаційних джерел бібліотеки, покращує якість підготовки студентів до занять та наукової діяльності викладачів.

Список використаних джерел

1. Дєдова К. В. Бібліографічна діяльність бібліотек вищих навчальних закладів (на прикладі НТБ ВНТУ) [Електронний ресурс] / К.В. Дєдова. – Режим доступу: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15573/%D0%94%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%20%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%2C%20%D0%94%D1%94%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9A..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Інформатизація та автоматизація процесу обліку і контролю бібліотечних ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25037/1/146-306-307.pdf>.
3. Дікунова О.А. Електронний бібліотечно-бібліографічний сервіс у бібліотеці криворізького державного педагогічного університету [Електронний ресурс] / О.А. Дікунова. – Режим доступу: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/900/1/%D0%94%D1%96%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%20%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D0%B5%D1%8>

[0%D0%B2%D1%96%D1%81%20%D1%83%20%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%96%20%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B7%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%BE%83.pdf](https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15573/%D0%94%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%20%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%2C%20%D0%94%D1%94%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9A..pdf?sequence=1&isAllowed=y).

References

1. Diedova, K. V. Bibliohrafichna diialnist bibliotek vyshchikh navchalnykh zakladiv (na prykladi NTB VNTU) [Bibliographic activity of libraries of higher educational institutions (on the example of NTB VNTU)]. [online] Available at: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15573/%D0%94%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%20%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%2C%20%D0%94%D1%94%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9A..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Informatyzatsiia ta avtomatyzatsiia protsesu obliku i kontroliu bibliotechnykh resurs [Informatization and automation of the process of accounting and control of library resources]. [online] Available at: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25037/1/146-306-307.pdf>.
3. Dikunova, O.A. Elektronnyi bibliotechno-bibliohrafichnyi servis u bibliotetsi kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu [Electronic library and bibliographic service in the library of Kryvyi Rih State Pedagogical University]. [online] Available at: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/900/1/%D0%94%D1%96%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%20%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D1%96%D1%81%20%D1%83%20%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%96%20%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B7%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%83.pdf>.

УДК 811.124:37.016:001.2(045)

DOI:10.31339/2617-0833-2019-2(27)-2-54-59

ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА В АСПЕКТІ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Моргун А.В., Бопко І.З.

LATIN LANGUAGE AS A CURRICULUM IN THE ASPECT OF CROSS- CURRICULAR RELATIONS

Morhun Alla, Bopko Ihor

У статті підкреслюється значення викладання латинської мови для студентів-філологів іноземної мови; описуються можливості для модернізації викладання латинської мови в вузі, підвищення інтересу до неї у студентів в аспекті міжпредметних зв'язків.

Ключові слова: латинська мова, міжпредметні зв'язки, інтегральна парадигма,